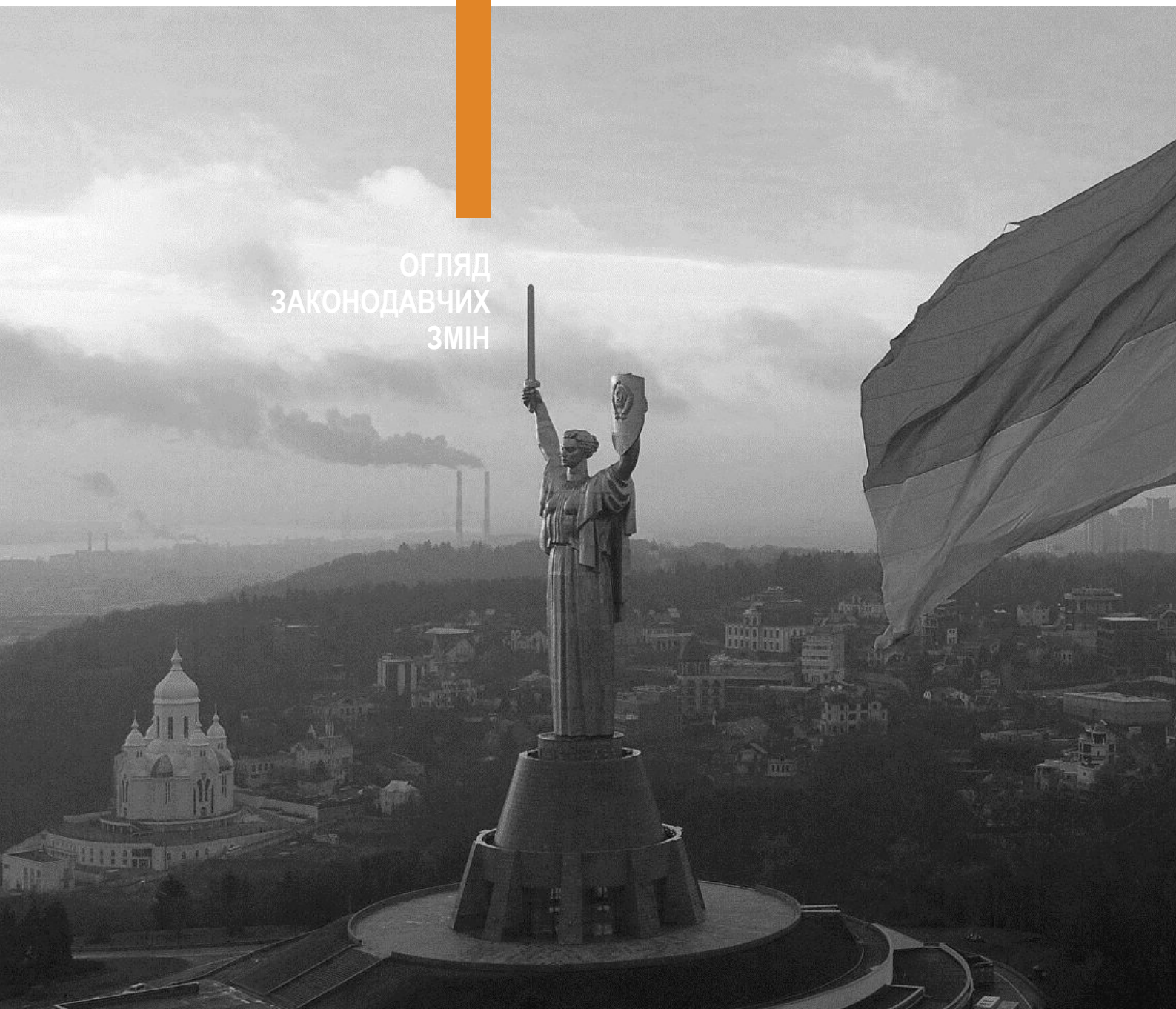

EBS QUARTERLY REVIEW Q2 2023

ОГЛЯД
ЗАКОНОДАВЧИХ
ЗМІН

ЗМІСТ

Воєнний стан

- Збираєте гроші для ЗСУ? Нюанси оподаткування ([читати](#))
- «Воєнні» пільги з плати за землю та податку на нерухомість – з 06 травня 2023 діє закон ([читати](#))

Аутсорсинг бухгалтерського обліку та оподаткування

- Змінено терміни зберігання первинних документів ([читати](#))
- Оновлена єдина звітність з ЄСВ, ПДФО і ВЗ ([читати](#))
- Пом'якшено частину валютних обмежень ([читати](#))

Аутсорсинг розрахунку заробітної плати

- З 1 липня - нові правила заповнення платіжок для сплати податків та ЄСВ ([читати](#))
- Період військової служби з 07.06.2023 року входить до поважних причин при нарахуванні лікарняних та декретних ([читати](#))
- Про індексацію грошових доходів населення ([читати](#))

HR консалтинг

- Документи, які потрібно надати особі з інвалідністю при працевлаштуванні ([читати](#))
- Працевлаштування молоді (учнів та студентів) в період воєнного стану ([читати](#))

Юридичний консалтинг

- Як звільнитися працівнику, який перебуває за кордоном? ([читати](#))

ТЦУ: контрольовані іноземні компанії

- Законопроект щодо змін по КІК, основні зміни ([читати](#))

Фінансовий аудит

- Чи є штрафи за не проведення обов'язкового аудиту? ([читати](#))

ВОЕННИЙ СТАН

ЗБИРАЄТЕ ГРОШІ ДЛЯ ЗСУ? НЮАНСИ ОПОДАТКУВАННЯ

Після 24 лютого 2022 року український волонтерський рух пережив своє друге народження.

За інформацією соціологічних опитувань понад 60% українців так чи інакше долучалися до волонтерської допомоги Силам оборони: фізичною працею або донатами для купівлі необхідного спорядження чи техніки.

Проте з точки зору податкового законодавства усі ці надходження юридично є "іншими доходами громадян".

Це означає, що їх потрібно задекларувати та заплатити з них 18% податку на доходи фізичних осіб та 1,5% військового збору.

Декларування про доходи фізичних осіб відбувається за підсумками року у наступному за звітним роком. Тобто у 2023 році необхідно задекларувати доходи за 2022 рік, граничний термін подання декларації – до 1 травня 2023 року, а до 1 серпня необхідно сплатити податки із задекларованих в ній доходів.

Не потрібно сплачувати податки із зібраних донатів, що надійшли на особистий рахунок фізичної особи, якщо фізична особа зареєструвалася у державному Реєстрі волонтерів.

Інакше збір коштів без декларування та сплати з них податків вважатиметься порушенням податкового законодавства, яке тягне за собою фінансову, адміністративну та навіть кримінальну відповідальність.

Також є варіант збирати гроші для Сил оборони – створити благодійну організацію чи благодійний фонд і збирати кошти вже на його рахунки.

Як зареєструватись волонтером?

Аби потрапити у Реєстр волонтерів, потрібно подати заяву за формою №1-РВ до Державної податкової служби. Це можна зробити офлайн – у будь-якому територіальному відділі податкової служби.

Також, заяву можна подати за допомогою електронного кабінету платника податків: створити у розділі «Ведення звітності» за кодом F1308301.

У заяві необхідно вказати номер банківського рахунку, на який планується збирати кошти.

Увага! Виключення донатів з податкових зобов'язань поширюється лише на надходження на вказаний у заяві рахунок.

Надходження на інші рахунки, які не зареєстровані у податковій для отримання благодійних внесків, з точки зору законодавства, вважатимуться доходами, з яких потрібно платити податки.

Також минулого року Рада ухвалила закон, яким дозволила ставати волонтером постфактум. У разі, якби людина реєструвалася волонтером до 31 грудня 2022 року, то звільнення від оподаткування поширювалося на всі збори, які проводилися нею від початку війни і до кінця минулого року.

Пільга, яка дає право не сплачувати податки із зібраних донатів, поширюється лише на період після реєстрації волонтером (в минулому 2022 році можливо було зареєструватися волонтером до 31 грудня 2022 року і звільнення від оподаткування поширювалося на всі донати, які фізична особа отримала від початку війни і до кінця минулого року).

Суми таких зборів прописуються у розділі 3 Декларації про майновий стан і доходи фізичних осіб (код рядка 11.3 – «інші доходи, що не підлягають оподаткуванню»). Ця сума вказується декларативно і сплачувати податки з неї не потрібно.

Відповідно до Податкового Кодексу України, якщо ДПС самостійно виявить, що людина отримувала додаткові доходи, які не задекларувала і не сплатила з них податки, то може виписати штраф у розмірі до 25% від несплаченого податкового зобов'язання. Суму несплачених податків також доведеться сплатити.

При несплаті донарахованих податків на суму боргу нараховується пеня у розмірі 120% від розміру облікової ставки НБУ (зараз облікова ставка НБУ 25% річних).

Контроль банків.

Банки, послугами яких користуються для збору коштів, зобов'язані проводити фінансовий моніторинг.

Банк може заблокувати рахунок клієнта, якщо його фінансова поведінка виявиться незвичною. Наприклад, на рахунок почнуть надходити нетипово великі суми коштів або ж відбуватиметься нетипово багато грошових переказів.

Якщо у банку виникають підозри, банк запитує у клієнта документи та інформацію, що потрібні для аналізу.

Після отримання додаткових відомостей від клієнта, банк має розблокувати його рахунок. З метою попередження блокування банками рахунків клієнта-волонтера, доцільно попереджати банк про здійснення волонтерської діяльності.

Податкова знижка на перераховані донати.

Фізичні особи можуть отримати податкову знижку (повернути 18% від суми сплачених донатів), але податкова знижка поширюється лише на донати, здійснені неприбутковим організаціям, які підпадають під низку критеріїв, перерахованих у Податковому кодексі у сумі, яка не перевищує 4% від річного доходу фізичної особи.

До декларації для отримання цієї знижки потрібно додати документи, які засвідчують такі витрати.

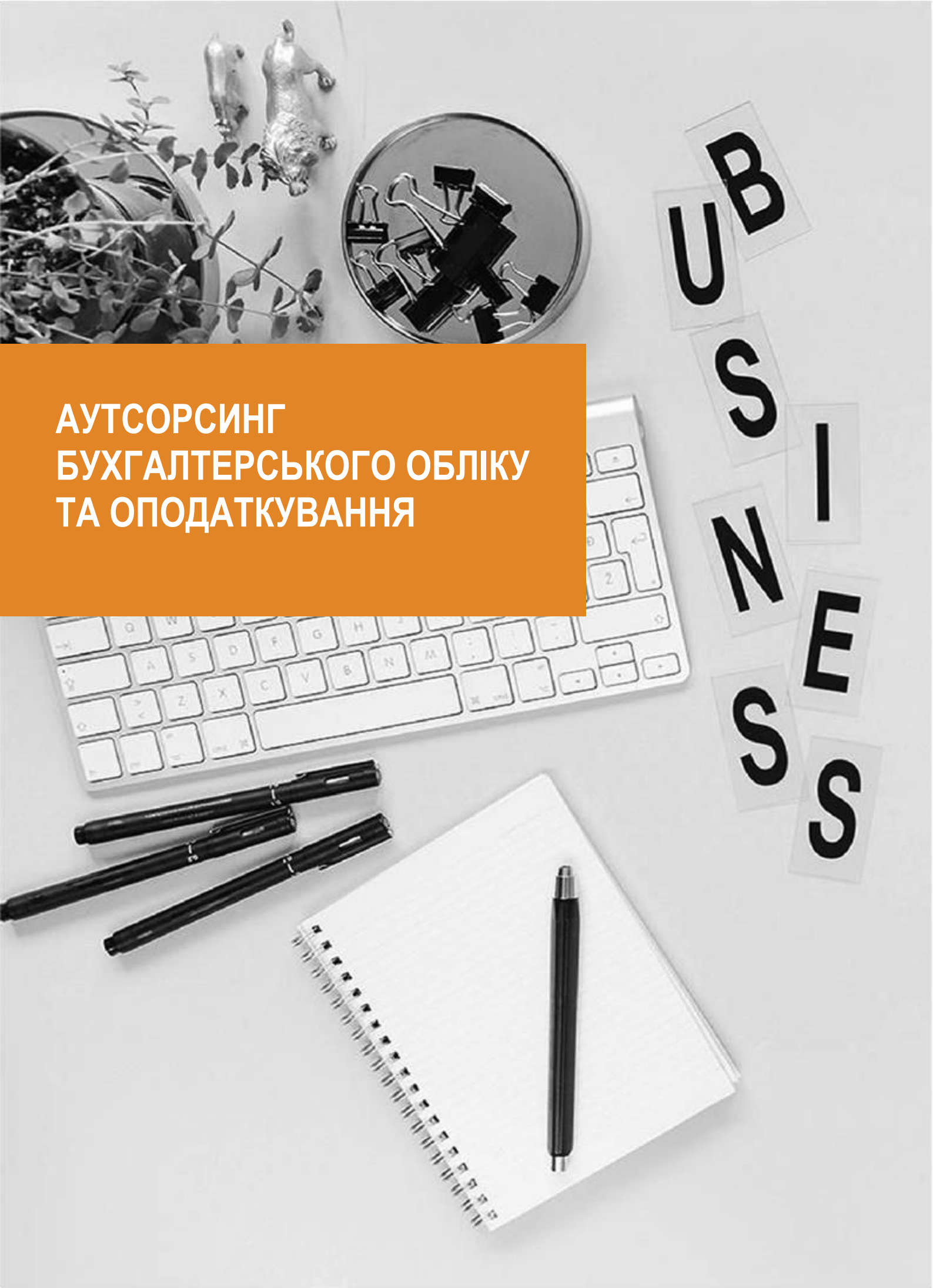

«ВОЄННІ» ПІЛЬГИ З ПЛАТИ ЗА ЗЕМЛЮ ТА ПОДАТКУ НА НЕРУХОМІСТЬ – З 06 ТРАВНЯ 2023 ДІЄ ЗАКОН

6 травня набрав чинності Закон України від 11.04.2023 року №3050-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно».

Важливі норми:

- визначено **можливість застосування Наказу Мінреінтеграції 22.12.2022 №309** в цілях визначення переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих (до 06.05.2023 ДПС не визнавала Перелік територій бойових дій та ТОТ від Мінреінтеграції для податкових пільг);
- звільнення від подання звітності про майновий стан на доходи осіб, що отримували доходи у формі матеріальної допомоги від іноземних держав або іноземних благодійних організацій. Це стосується подання декларацій біженцями, які отримували у 2022 році допомогу від іноземних держав;
- уже існуючі пільги щодо землі поширено також і на єдиний податок 4 групи. Крім того, якщо 30% земельного банку товаровиробників, що були платниками четвертої групи до 24.02.2022 р, припадає та території воєнних дій чи окуповані території, то ліміт обсяг с/г виробництва для них зменшено до 50% (це положення стосуватиметься і показників 2022 року);
- урегульовано механізм адміністрування пільг з плати за землю, мінімального податкового зобов'язання та єдиного податку 4 групи для земель, що перебувають в консервації, або засмічених вибухонебезпечними предметами через отримання відповідних даних через Державний земельний кадастр;
- створено механізм надання пільг для зруйнованої нерухомості чи такої, що потребує капітального ремонту, на підставі даних Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією РФ проти України.

**АУТСОРСИНГ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ
ТА ОПОДАТКУВАННЯ**

B

S

N

S

I

E

S

ЗМІНЕНО ТЕРМІНИ ЗБЕРІГАННЯ ПЕРВИННИХ ДОКУМЕНТІВ

Законом України від 20.03.2023 № 2970-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки» (далі – Закон № 2970) оновлено п. 44.3 статті 44 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), опубліковано 27 квітня 2023 року в газеті «Голос України».

Закон № 2970 прийнято з метою запровадження в нашій країні європейських стандартів податкової звітності та підвищення прозорості платників податків перед державою шляхом автоматичного обміну інформацією для виявлення активів, які не були задекларовані платниками податків.

Платники податків зобов'язані зберігати документи та інформацію, визначені п. 44.1 ПКУ, а також документи, пов'язані із виконанням вимог законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, упродовж визначених законодавством строків, але не менше:

- 2555 днів (7 років) – для документів та інформації, необхідних для податкового контролю відповідно до статей 39 і 39² ПКУ;
- 1825 днів (5 років) – для первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством, що складаються особами, визначеними п. 133.1, пп. 133.2. та п.133.4 статті 133 ПКУ, а також юридичними особами, які обрали спрощену систему оподаткування, за винятком документів, до яких застосовується більш тривалий строк зберігання згідно з пп. 44.3.1 статті 44 ПКУ;
- 1095 днів (3 роки) – для інших документів, на які не поширюються вимоги пп. 44.3.1 та 44.3.2 статті 44 ПКУ;
- 1095 днів (3 роки) – для документів, пов'язаних з виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, включаючи дозвільні документи.

У разі ліквідації платника податків документи, визначені п. 44.1 статті 44 ПКУ, за період діяльності платника податків не менш як 1825 днів (2555 днів - для документів та інформації, необхідних для здійснення податкового контролю відповідно до статей 39 та 39² ПКУ), що передували даті ліквідації платника податків, у встановленому законодавством порядку передаються до архіву.

Нові вимоги щодо 1825-денного мінімального строку зберігання документів, передбачені п. 44.3 статті 44 ПКУ, застосовуються до документів, які розроблено: до дня набрання чинності цим Законом, строк зберігання яких не закінчився на день набрання чинності цим Законом; починаючи з дня набрання чинності цим Законом; особою, стосовно якої на день набрання чинності цим Законом розпочато, але не завершено процедуру припинення (ліквідації); особою, стосовно якої прийнято рішення про ліквідацію після набрання чинності цим Законом.

Закон № 2970 набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування (28.04.2023), крім: пунктів 5 і 12 розділу I цього Закону (щодо міжнародного автоматичного обміну інформацією та подання звітності про підзвітні рахунки), які набирають чинності 30 червня 2023 року; пунктів 22 - 26 (щодо порушення вимог щодо виявлення підзвітних рахунків та подання звітності для автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки, крім абзаців другого - шостого пункту 26 щодо пункту 121.2 статті 121 ПКУ) розділу I цього Закону, які набирають чинності 1 січня 2024 року; підпункту 6 пункту 2 розділу II цього Закону (щодо змін до Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення"), який набирає чинності 30 червня 2023 року.

Різновиди документів для податкових цілей	Мінімальні строки зберігання згідно з ПКУ	Норма ПКУ
Первинні документи	1825 днів*	пп. 44.3.2 ПКУ
Регістри бухгалтерії		
Фінзвітність		
Інші документи, пов'язані з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством, що складаються особами, визначеними п. 133.1, пп. 133.2.2 та п. 133.4 ПКУ, а також юридичними особами, які обрали спрощену систему оподаткування, за винятком документів, до яких застосовується більш тривалий строк зберігання згідно з пп. 44.3.1 ПКУ	2555 днів	пп. 44.3.1 ПКУ
Документи та інформація, необхідна для здійснення податкового контролю відповідно до ст. ст. 39 і 39 ² ПКУ	1095 днів	пп. 44.3.3 ПКУ
Інші документи, на які не поширюються вимоги пп. пп. 44.3.1 та 44.3.2 ПКУ	1095 днів	пп. 44.3.4 ПКУ

* Раніше такий строк становив 1095 днів.

Нові вимоги щодо 1825-денного мінімального строку зберігання документів, передбачені п. 44.3 ПКУ, застосовують до документів, які розроблено (п. 4 розд. II Закону № 2970):

- до **28.04.2023**, строк зберігання яких не закінчився станом на 28.04.2023;
- починаючи з **28.04.2023**;
- особою, стосовно якої станом на **28.04.2023** розпочато, але не завершено процедуру припинення (ліквідації);
- особою, стосовно якої прийнято рішення про ліквідацію після **28.04.2023**.

На період до припинення або скасування воєнного стану зупиняється перебіг строків, визначених податковим законодавством та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, за деякими винятками, що визначені в пп. 69.9 підрозд. 10 розд. XX ПКУ.

Зважаючи на ці фактори, мінімальні строки зберігання документів для податкових цілей фактично збільшено на весь період воєнного стану.

ОНОВЛЕНА ЄДИНА ЗВІТНІСТЬ З ЄСВ, ПДФО І ВЗ

Затверджено нову форму Розрахунку та оновлено Порядок заповнення єдиної звітності з ПДФО, ЄСВ та ВЗ (наказ МФУ від 02.03.2023 р. №113). Наказ набрав чинності з 05 травня 2023 року (опубліковано 5 травня в «Офіційному віснику»).

Звітувати за новою формою Розрахунку необхідно буде **за III квартал 2023 року**.

Зміни:

- ФСС замінюють на ПФУ (тому що у 2023 році виплати фінансує вже Пенсійний фонд) - на процедуру заповнення звіту це не впливає;
- «Дія. Сіті» (код рядка звіту 095) - у заголовній частині звіту з'явилась позначка;
- Прибрали спец правила про нараховані та виплачені доходи фізособам – продавцям сільськогосподарської продукції – було в окремому розділі.

(ці доходи треба буде відобразити за базовими правилами: у розділі I, із зазначенням відомостей про фізособу, якій було нараховано/сплачено цей дохід, з ознакою доходу «179»).

Колишні ознаки доходів 148 та 179 за змістом об'єднали у новій під кодом 179;

- Змінили зміст ознак доходу 125 (на більш сучасний):

125	Суми пенсійних внесків, що сплачуються роботодавцем-резидентом за свій рахунок за договорами недержавного пенсійного забезпечення платника податку та/або за договорами добровільного медичного страхування в межах 30 відсотків нарахованої заробітної плати такому працівнику (підпункт «в» підпункту 164.2.16 пункту 164.2 статті 164 розділу IV Кодексу)	Пенсійні внески, страхові внески (премії) за платника податку, сплачені роботодавцем-резидентом	з 01.01.2023
-----	--	---	-----------------

- Кінцем 2022 року закінчили дію ознаки доходів 127, 128, 163 (з 1 січня 2023 року нові визначення цих ознак доходів);
- до Довідника додали кілька нових ознак (з 204 по 209):

204	Суми пенсійних внесків, що сплачуються резидентом Дія Сіті за власний рахунок за договорами недержавного пенсійного забезпечення та/або за договорами добровільного медичного страхування платника податку – гіг-спеціаліста в межах 30 відсотків нарахованої винагороди такому гіг-спеціалісту (підпункт «г» підпункту 164.2.16 пункту 164.2 статті 164 розділу IV Кодексу)		
-----	--	--	--

205	<p>Суми виплаченої (наданої) благодійниками, у тому числі благодійниками – фізичними особами, у порядку, визначеному <u>Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації»</u>, на користь, зокрема, учасників бойових дій – військовослужбовців (резервістів, військовозобов'язаних) та працівників Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, осіб рядового, начальницького складу, військовослужбовців, працівників Міністерства внутрішніх справ України, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, добровольчих формувань територіальних громад, поліцейських та працівників Національної поліції України, у тому числі тих, які зазнали поранення, контузії чи іншого ушкодження здоров'я, загинули, померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, які захищають (захищали) незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, беруть (брали) безпосередню участь у відсічі збройної агресії та забезпеченні національної безпеки, усуненні загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності у період дії воєнного, надзвичайного стану в Україні, перебуваючи безпосередньо в районах здійснення зазначених заходів, або на користь членів сімей таких учасників бойових дій; працівників підприємств, установ, організацій, сил цивільного захисту, які залучаються (залучалися) та беруть (брали) безпосередню участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, у порядку, встановленому законодавством, або на користь членів їхніх сімей; фізичних осіб, які мешкають (мешкали) на території населених пунктів, в яких проводяться (проводилися) бойові дії, та/або які вимушено покинули місце проживання у зв'язку з проведенням бойових дій у таких населених пунктах (<u>підпункт «в» підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Кодексу</u>)</p>
206	<p>Сума доходу, отриманого платником податку у вигляді підтримки, наданої Фондом Президента України з підтримки освіти, науки та спорту (<u>підпункт 165.1.62 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Кодексу</u>)</p>
207	<p>Сума винагороди за добровільно передану Збройним Силам України придатну для застосування бойову техніку держави-агресора відповідно до <u>Закону України «Про встановлення винагороди за добровільно передану Збройним Силам України придатну для застосування бойову техніку держави-агресора»</u> (<u>підпункт 165.1.63 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Кодексу</u>)</p>
208	<p>Сума коштів або вартість майна (послуг), що надаються фізичній особі – волонтеру, з якою укладено договір про провадження волонтерської діяльності, в частині витрат неприбуткової організації, що залучає до своєї діяльності волонтерів, на проведення медичного огляду та вакцинації волонтера, інших лікувально-профілактичних заходів, безпосередньо пов'язаних з наданням волонтерської допомоги такою особою відповідно до <u>Закону України «Про волонтерську діяльність»</u> (<u>підпункт 165.1.64 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Кодексу</u>)</p>
209	<p>Сума відшкодування неприбутковою організацією особі – волонтеру, з якою укладено договір про провадження волонтерської діяльності, документально підтверджених витрат, пов'язаних з наданням волонтерської допомоги, у розмірі та відповідно до переліку, що передбачені <u>статтею 11 Закону України «Про волонтерську діяльність»</u> (<u>підпункт 165.1.65 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Кодексу</u>)</p>

ПОМ'ЯКШЕНО ЧАСТИНУ ВАЛЮТНИХ ОБМЕЖЕНЬ

З 16 червня 2023 року резидентам-позичальникам надається дозвіл переказувати за кордон кошти для виконання зобов'язань за зовнішніми кредитами та позиками, але **тільки за такими позиками/кредитами**, які:

- забезпечені гарантією чи порукою міжнародної фінансової організації;
- надані за участю іноземного експортно-кредитного агентства чи іноземної держави через уповноважену нею установу або через іноземну юридичну особу, серед акціонерів яких є іноземна держава чи іноземний державний банк.

НБУ визначив, що резиденти мають змогу здійснювати такі операції згідно з термінами повернення коштів та сплати процентів, передбаченими умовами кредитного договору.

АУТСОРСИНГ РОЗРАХУНКУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

З 1 ЛИПНЯ – НОВІ ПРАВИЛА ЗАПОВНЕННЯ ПЛАТІЖОК ДЛЯ СПЛАТИ ПОДАТКІВ ТА ЄСВ

Мінфін наказом від 22.03.2023 р. № 148 затвердив новий Порядок заповнення реквізиту «Призначення платежу».

Порядок №148 почав діяти ще з 1 квітня 2023 року, але до 30 червня можна заповнювати платіжки за старими правилами.

З 1 липня у реквізиті «Призначення платежу» треба зазначати лише код сплати податків та ЄСВ (у більшості випадків – 101) та наводити назву податку або ЄСВ та звітний період їхньої сплати.

ПЕРІОД ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ З 07.06.2023 РОКУ ВХОДИТЬ ДО ПОВАЖНИХ ПРИЧИН ПРИ НАРАХУВАННІ ЛІКАРНЯНИХ ТА ДЕКРЕТНИХ

2 червня Уряд затвердив зміни до Порядку обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням (Порядок №1266).

Постанову №561 опубліковано в «Урядовому кур'єрі» від 07.06.2023 р., її норми почали діяти з 7 червня.

Постановою **доповнено перелік поважних причин**, відповідно до якого під час обчислення середньої заробітної плати для розрахунку страхових виплат календарні дні, не відпрацьовані з цих причин, виключаються із розрахункового періоду застрахованої особи, періодом, протягом якого працівник проходив:

- строкову військову службу;
- військову службу за призовом осіб офіцерського складу;
- військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період;
- військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період;
- або проходив військову службу за контрактом під час дії особливого періоду на строк до його закінчення або до дня фактичного звільнення, коли за ним не зберігався середній заробіток за такий період і не сплачувався роботодавцем єдиний внесок.

ПРО ІНДЕКСАЦІЮ ГРОШОВИХ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ

З 1 січня 2023 року у зв'язку з набранням чинності Закону України від 3 листопада 2022 року № 2710-IX «Про Державний бюджет України на 2023 рік», було **скасовано норми порядку обчислення індексації зарплати у 2023 році** (пунктом 3 Прикінцевих положень ЗУ «Про держбюджет на 2023 рік» зупинено на 2023 рік дію Закону України від 3 липня 1991 року № 1282-XII «Про індексацію грошових доходів населення»).

Так, відповідно до роз'яснень, що надавались в січні 2023 року Державною службою України з питань праці, на заробітну плату за періоди з 1 січня 2023 року до 31 грудня 2023 року індексація на заробітну плату не повинна була нараховуватись, незалежно від величини індексу споживчих цін (ІСЦ).

Однак, в травні 2023 року Міністерство соціальної політики України у своєму листі № 11/0/215-23 надало додаткові роз'яснення щодо збереження суми індексації та грошового забезпечення, яка виникла за період до січня 2023 року.

Відповідно до останніх роз'яснень Мінсоцполітики, обчислення індексу споживчих цін для нарахування сум індексації у 2023 році не здійснюється. У той же час, внаслідок інфляції 2022 року та попередніх років склалися певні суми індексації, зокрема, заробітної плати та грошового забезпечення, станом на грудень 2022 року, а отже, на думку Мінсоцполітики, **протягом 2023 року має зберігатися сума індексації заробітної плати та грошового забезпечення, яка виникла за період до січня 2023 року** (до зупинення дії Закону). Такої ж думки дотримуються і в Мінекономіки. При цьому в Мінсоцполітиці визнають, що **нормативно-правовий акт щодо збереження у 2023 році зазначеної суми індексації відсутній**, оскільки на 2023 рік зупинено дію Закону України від 3 липня 1991 року № 1282-XII «Про індексацію грошових доходів населення».

Водночас зазначаємо, що листи Мінсоцполітики не є нормативно-правовими актами, вони носять інформаційний, рекомендаційний характер і не встановлюють нових правових норм.

U
S
-
N
E
S
S

HR КОНСАЛТИНГ

ДОКУМЕНТИ, ЯКІ ПОТРІБНО НАДАТИ ОСОБІ З ІНВАЛІДНІСТЮ ПРИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННІ

Державна служба з питань праці надала перелік обов'язкових документів:

- паспорт або інший документ, що посвідчує особу;
- трудову книжку;
- документ про освіту;
- довідку медико-соціальної експертної комісії;
- індивідуальну програму реабілітації особи з інвалідністю (обов'язково для всіх роботодавців).

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ МОЛОДІ (УЧНІВ ТА СТУДЕНТІВ) В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

За загальним правилом, вік, з якого допускається прийняття осіб на роботу, – 16 років.

Але при дотриманні певних умов трудовий договір може бути укладений з особами молодше 16 років (ст. 188 Кодексу законів про працю України, далі – КЗпП).

Осіб, які досягли 14 років, роботодавець має право приймати на роботу за одночасного дотримання трьох умов, а саме якщо такі особи:

1) надали згоду на працевлаштування одного з батьків або особи, що його замінює. Важливо отримати **письмову згоду**, щоб виключити можливі спори щодо того, чи була вона. **Форма згоди — довільна;**

2) є здобувачами освіти та здобувають початкову, базову середню чи профільну середню освіту;

3) приймаються для виконання легкої роботи, що не завдає шкоди здоров'ю і не порушує процесу навчання, у вільний від навчання час.

Осіб, які досягли 15 років, можна приймати на роботу за умови надання на це згоди одного з батьків або особи, що його замінює.

Забороняється застосування праці неповнолітніх на роботах із шкідливими і небезпечними умовами праці. Перелік таких робіт затверджено наказом МОЗ від 31.03.94 № 46.

Також є граничні норми підймання і переміщення важких речей неповнолітніми – норми затверджені наказом МОЗ від 22.03.96 № 59.

Усі особи молодше 18 років приймаються на роботу після медичного огляду і в подальшому підлягають обов'язковому медичному огляду.

Перелік документів, які мають надати особи при оформленні на роботу, наведений у ч. 2 ст. 24 КЗпП.

При укладенні трудового договору громадянин зобов'язаний подати паспорт або інший документ, що посвідчує особу, трудову книжку (у разі наявності) або відомості про трудову діяльність з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування, а у випадках, передбачених законодавством, – також документ про освіту (спеціальність, кваліфікацію), про стан здоров'я, відповідний військово-обліковий документ та інші документи.

З учнями та студентами можна укласти як безстроковий, так і строковий трудовий договір на визначений строк, установлений за погодженням сторін, або на час виконання певної роботи.

Випробувальний термін не встановлюється особам, які не досягли 18 років (частина 3 ст. 26 КЗпП). У період воєнного стану випробування може бути встановлено для будь-якої категорії працівників.

Для неповнолітніх працівників ст. 51 КЗпП встановлює скорочену тривалість робочого часу.

Щорічна основна відпустка для неповнолітніх працівників надається тривалістю 31 календарний день (ч. 2 ст. 75 КЗпП), і скористатися цією відпусткою вони можуть у зручний для них час.

До допуску до роботи має бути дотримана загальна норма повідомлення податкової про прийняття працівника на роботу (за формою, затвердженою постановою КМУ від 17.06.2015 № 41).

The image features a silhouette of a person in profile, facing left, working on a laptop. The person's hand is on the keyboard. The background is a light, textured grey. Overlaid on the right side of the person's silhouette are several semi-transparent digital graphics, including bar charts, line graphs, and circular data visualizations. A solid orange rectangular block is positioned on the left side of the image, containing the text 'ЮРИДИЧНИЙ КОНСАЛТИНГ' in white, uppercase letters.

ЮРИДИЧНИЙ
КОНСАЛТИНГ

ЯК ЗВІЛЬНИТИСЯ ПРАЦІВНИКУ, ЯКИЙ ПЕРЕБУВАЄ ЗА КОРДОНОМ?

Зазвичай при звільненні за власним бажанням працівник подає роботодавцю власноруч написану заяву про звільнення з підписом, датою складання та датою звільнення.

Перебуваючи за кордоном, складно дотриматися умови подати роботодавцю власноруч підписану заяву на звільнення.

Є декілька варіантів:

1. Оригінал заяви на звільнення можна надіслати на офіційну адресу роботодавця міжнародною поштою.

У такому випадку слід подбати про таке:

— опис вкладення конверту (бо це не буде рекомендований лист з повідомленням, як в Україні);
— про те, щоб дата звільнення корелювалася із строками доставки листа роботодавцю.

2. Надіслати скановану власноруч написану заяву на звільнення на офіційну електронну пошту роботодавця. У такому випадку є ризик, що лист може визначений як «спам» і буде видалений.

3. Скановану заяву підписати електронним цифровим підписом (ЕЦП) і разом із протоколом ЕЦП надіслати на електронну пошту чи, якщо роботодавець використовує певну систему електронного документообігу, надіслати її за допомогою цієї системи. У такому випадку обов'язково слід запросити автоматичні відповіді щодо одержання адресатами вашої заяви на звільнення в порядку ст. 11 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг».

Зверніть увагу!

Усі ці дії мають бути спрямовані не тільки на направлення заяви, а й на збирання доказів її отримання. Є судові прецеденти, в яких суд, зокрема Верховний, ставав на бік роботодавця і відмовляв працівнику у позові, оскільки ним не було надано доказів одержання адресатами електронних повідомлень відправника, що є порушенням статті 11 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг».

**ТЦУ: КОНТРОЛЬОВАНІ
ІНОЗЕМНІ КОМПАНІЇ**

ЗАКОНОПРОЄКТ ЩОДО ЗМІН ПО КІК, ОСНОВНІ ЗМІНИ

Нагадаємо, що норми статті 39² та інших статей Податкового кодексу України, що стосуються контрольованих іноземних компаній (КІК), набули чинності ще рік тому – з 1 січня 2022 року.

В юридичних та фізичних осіб-резидентів України є обов'язки щодо повідомлення ДПС про зміни, які сталися у структурі володіння чи контролю КІК (передбачено пп. 39².5.5 ПКУ).

Повідомлення потрібно подати, якщо з 1 січня 2022 року, особа що є податковим резидентом України:

- зареєструвала чи заснувала іноземну компанію чи утворення без статусу юридичної особи;
- набула майнових прав на частку в активах, доходах чи прибутку утворення без статусу юридичної особи (наприклад, у партнерстві, фонді чи в трасті);
- ліквідувала іноземну компанію;
- придбала чи отримала в подарунок частку в іноземній компанії (в тому числі опосередковано через уповноваженого агента, номінального власника або іншу особу);
- продала чи подарувала частку в іноземній компанії (в тому числі опосередковано через уповноваженого агента, номінального власника або іншу особу);
- набула прав чи припинила бути бенефіціаром іноземної компанії;
- отримала право контролю чи навпаки припинила контролювати іноземну компанію.

Для подання повідомлення про КІК встановлений **строк – 60 календарних днів** із дня набуття або відчуження частки або з дня початку чи припинення контролю щодо КІК.

Неподання повідомлення про КІК у встановлений строк тягне за собою фінансову відповідальність у вигляді штрафу за кожний факт такого порушення. Розміри штрафів значні – 300 прожиткових мінімумів для працездатної особи (ПМПО), зростатиме кожного року разом з підвищенням розміру ПМПО.

Так, за неподання про КІК у 2022 році штраф, 300 прожиткових мінімумів, становив 744 300,00 грн, а в 2023 – 805 200,00 грн (300 * прожитковий мінімум 2684,00 грн.)

Питання щодо застосування штрафних санкцій залишається дискусійним.

Законопроект від 19.10.2022 № 8137

2 травня цього року ВРУ ухвалила у першому читанні Законопроект від 19.10.2022 № 8137 про внесення змін до ПКУ щодо вдосконалення оподаткування контрольованих іноземних компаній (КІК) і він був взятий за основу.

Це дозволяє розраховувати на його скоріше прийняття і значні зміни в ПКУ по податковому адмініструванню КІК.

У разі його прийняття він набере чинності з 01.01.2023, основні зміни до ПКУ:

- **штрафна санкція за неподання Повідомлення** про набуття/вибуття частки в КІК **зменшиться у 6 разів** з 805 200,00 грн до 134 200 грн для 2023 року (з 300 до **50 прожиткових мінімумів для працездатної особи (ПМПО)**);

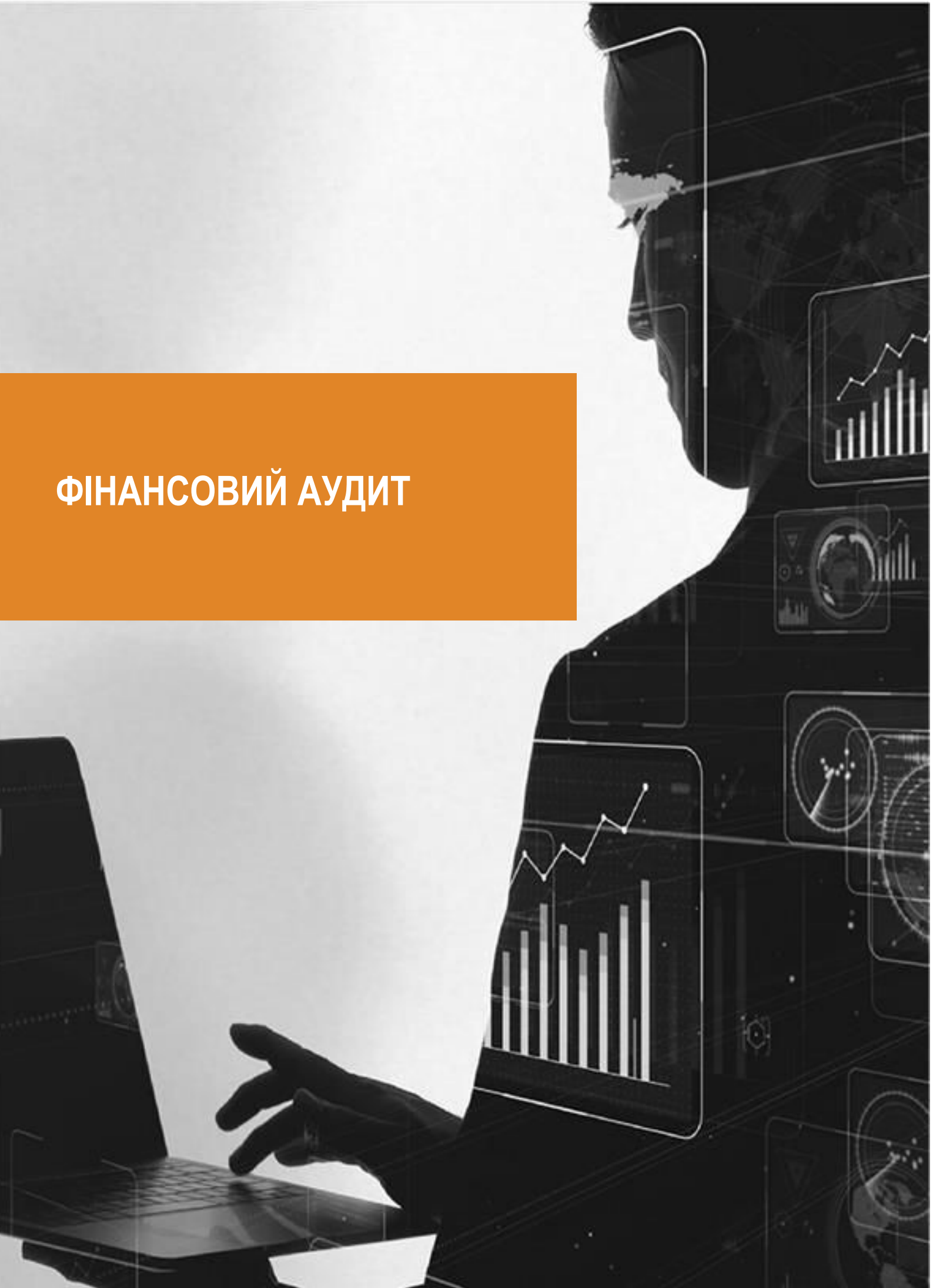
- **штрафна санкція за несвоєчасне подання Повідомлення** про набуття/вибуття частки в КІК буде розраховуватись в розмірі одного ПМПО за кожен календарний день неподання, але не більше 25 ПМПО тобто **не більше 67 100,00 грн**, навіть якщо Повідомлення подане із запізненням на рік, наразі зараз цей штраф дорівнює штрафу за неподання – 805 200,00 грн;
- буде надано **можливість подачі звіту про КІК за звітний період** разом із відповідною податковою звітністю за наступний рік після звітного, тобто дається значно більше часу для підготовки фінансової звітності по КІК – **майже 18 місяців для фізосіб і 16 місяців для юросіб**;
- уточнено критерії віднесення особи до переліку контрольованих осіб, - **обмежено перелік пов'язаних осіб**, що мають спільний контроль членами подружжя, неповнолітніми дітьми особами, над якими встановлено опіку чи піклування, щодо яких таку фізособу призначено відповідно опікуном, піклувальником, прийомним батьком, прийомною матір'ю, батьком-вихователем, матір'ю-вихователькою;
- уточнено, що **не вважаються КІК благодійні та громадські організації**, а членство в них відповідно не призводить до визнання платника податків контрольованою особою, однак такі обставини мають бути документально підтверджені;
- **спрощено порядок розрахунку скоригованого чистого доходу КІК**, і виключено окреме коригування з доходів та витрат КІК за правилами «витягнутої руки» відповідно до ст. 39 ПКУ, та скасовано необхідність подачі відповідної документації з трансферного ціноутворення щодо КІК;
- **уточнено процедури податкового аудиту щодо КІК**, а саме конкретизовано в яких випадках та щодо якої інформації платника податків можуть надсилатись запити що стосуються КІК, надано підстави для проведення документальних позапланових перевірок з питань дотримання вимог ПКУ щодо оподаткування КІК;
- уточнено норму щодо **звільнення від обов'язку подання копій первинних документів у випадку** надання разом із звітом про контрольовані іноземні компанії **аудиторського висновку** щодо фінансової звітності.

Будемо чекати на подальше прийняття законопроекту і внесення змін в ПКУ.

ФІНАНСОВИЙ АУДИТ

ЧИ Є ШТРАФИ ЗА НЕ ПРОВЕДЕННЯ ОБОВ'ЯЗКОВОГО АУДИТУ?

Згідно змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» № 996-XIV від 16.07.1999 р. (далі – ЗУ №996), що були внесені Законом України № 2435-IX від 19.07.2022 та **набрали чинності з 10.08.2022 року - перелік підприємств, які повинні обов'язково провести аудит своєї звітності за 2022 рік є таким:**

- Підприємства, що становлять суспільний інтерес (крім великих підприємств, які не є емітентами цінних паперів), публічні акціонерні товариства, суб'єкти природних монополій на загальнодержавному ринку та суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях – не пізніше ніж **до 30 квітня року**, що настає за звітним періодом;
- Великі підприємства, які не є емітентами цінних паперів, та середні підприємства – не пізніше ніж **до 1 червня року**, що настає за звітним періодом;
- Інші фінансові установи, що належать до мікропідприємств та малих підприємств – не пізніше ніж **до 1 червня року**, що настає за звітним періодом.
- Материнські підприємства великих груп (окрім суб'єктів інвестиційної діяльності та компаній, що є дочірніми компаніями і не складають фінансову звітність відповідно до МСФЗ) – консолідовану звітність не пізніше ніж **до 1 червня року**, що настає за звітним періодом.

Штрафні санкції за несвоєчасне оприлюднення аудиторського висновку про фінансову звітність передбачено статтею 163¹⁶ КУАП передбачені у розмірі від:

- 1 000 до 2 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, тобто від 17 000 до 34 000 грн. за перше порушення;
- 2 000 до 3 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, тобто від 34 000 до 51 000 грн. за повторне порушення.

При цьому сплата штрафу не звільняє підприємство від обов'язку проведення аудиту.

Проте на час воєнного стану та протягом 3-х місяців після його завершення – штрафи не застосовуються.

У зв'язку з військовою агресією РФ проти України, було прийнято **Закон України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» від 03.03.2022 № 2115-IX** (далі – ЗУ №2115), **норми якого звільняють від адміністративної та/або кримінальної відповідальності за неподання чи несвоєчасне подання звітності (у тому числі фінансової звітності та аудиторських звітів) у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення.**

Законом перенесено строки оприлюднення фінансової звітності разом із аудиторським висновком, проте звітність має бути оприлюднена протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документ.

Зауважимо! У тримісячний термін після завершення воєнного стану підприємства мають оприлюднити усю необхідну звітність із відповідними аудиторськими висновками, інакше до нього можуть бути застосовані штрафні санкції, передбачені КУАП.

Будь-які **звільнення відсутні**, в тому числі і для підприємств, що зазнали збитків або втрат, у тому числі через пошкодження та руйнування майна, або розташування активів на окупованих територіях. За діючим законодавством – існує лише **перенесення термінів** подання фінансової звітності та аудиторських звітів – у термін не пізніше, ніж три місяці після припинення чи скасування воєнного стану.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ

**Номер підготовлений до випуску експертами практики
Аутсорсингу фінансового менеджменту та бухгалтерського обліку**

У разі виникнення питань з наданих матеріалів, будь ласка, надсилайте свої коментарі або пропозиції за адресою: info@ebskiev.com

Будемо вдячні за зворотний зв'язок!

03110, Київ, Україна
вул. Університетська 13 А.

тел: +38 044 249 79 05
факс: +38 044 249 79 06
Hotline: 0800505207

info@ebskiev.com

50027, Кривий Ріг, Україна
вул. Героїв АТО 35, офіс 40

тел: +38 056 492 23 32
+38 067 656 56 27
+38 050 500 19 55

office.kr@rearden.gr

79005, Львів, Україна
вул. Івана Франка., офіс 41

тел: +38 044 249 79 05
факс: +38 044 249 79 06
Hotline: 0800505207

info@ebskiev.com

